

BENITO MUSSOLINI ODJADRAL PROTI AFRIKI

Velikanske ljudske množice so nazdravljale, sirene so tulile in topovi so pokali, ko je odjadril Mussolini proti Tripolisu. — "Te Deum" v cerkvah radi srečne rešitve Mussolinija. — Njegova napadalka pravi, da jo je gnala "nadnaravna sila".

RIM, Italija, 9. aprila. — Prva policijska preiskava dokazuje povsem prepričevalno, da ni bil atentat na življenje Mussolinija posledica politične zarote, temveč impulzivno, osamljeno dejanje zmedenega duha. Podrobnosti življenja Miss Violet Albine Gibson v Rimu ne dopuščajo nobene dvoma, da ni bila duševno zdrava, a ob istem času niso našli nikakih dokazov, da je njeno blazno dejanje započel ali predlagal kak drugi.

Mussolini je završil včeraj svoj program, napravljen pred več tedni. Vstal je zgodaj zjutraj, se odpravil na letalno polje, da se poslovi od članov Amundsenove ekspedicije, nakar se je odpravil z avtomobilom v Fiumicino, kjer se je vkrcal na drednot "Conte di Cavour". Bojna ladja je dvignila sidra ter odplula v Gaeto, na poti v Tripolis. Pred odpotovanjem je imel Mussolini nagovor na vse provincijalne fašistovske tajnike, zbrane na krovu bojne ladje.

Mussolini se je pojavil z obvezanim nosom. Bil je bolj bled kot ponavadi in njegove oči so bile rdeče. Očividno je bil revolverski strel oddan iz take neposredne bližine, da so bile prizadete tudi njegove oči. Sicer pa je bil živahen kot ponavadi. Smejal se je, zbijal šale s člani svojega spremstva ter se sploh obnašal kot človek, ki nima nikakih skrbi.

Že na vse zgodaj se je zbrala velika ljudska množica pred njegovim stanovanjem, ker je hotela izvedeti, kako se počuti. Pol ure pozneje pa se je pojavil Mussolini sam ter kimal množici, ki ga je burno pozdravljala. Ko je stopil na stopnjice, vođeče na bojno ladjo, ga je pozdravilo trinajst strelcev. Na sprednjem delu so dvignili zastavo mornariškega ministra. Vsi provincijalni fašistovski tajniki so se zbrali na krovu. Njih pozdrave je prekinil glas trobent, ki je klical pozor. Mussolini je stopil pred polkrog častnikov ter rekel:

— Zelen sem, da se završi ta cerimonija na bojni ladji in sicer iz raznih razlogov.

— Prvič, ker želim počastiti našo slavno mornarico, na kateri temelje naša najboljša upanja za bodočnost.

— Drugič, ker želim, da se seznanite s temi vojnimi sredstvi.

— Tretjič, ker želim, da se vaše inšpiracije razširijo in poglobe.

— Četrtrič, ker hočem po svojem povratku zopet vzbuditi mornariško zavest med italijanskim narodom.

— Mi smo narod ob Sredozemskem morju in naša usoda je bila vedno in bo vedno na morju.

FIUMINCINO, Italija, 9. aprila. — Italijanski drednot "Conte di Cavour", je v spremstvu velikega števila drugih bojnih ladij na poti v Tripolis.

Mussolini je bil deležen burnih ovacij, ko je dospel semkaj iz Rima.

Novi fašistovski generalni tajnik Augusto Turati in drugi člani direktorata stranke so bili tudi na krovu.

GAETA, Italija, 9. aprila. — Eskadra Mussolinija je dospela zvečer semkaj sredi grmenja topov na bojnih ladjah, zasidranih v pristaniščih. Obrežje je bilo polno radovedne ljudske množice.

RIM, Italija, 9. aprila. — Razni zdravniki, ki so se udeležili tukajšnjega kongresa kirurgov, so bili navzoči pri atentatu na Mussolinija; med njimi tudi dr. Starr iz New Yorka.

Neredi, ki so se pojavili takoj po atentatu in ki so obstajali iz napadov na uredniške prostore opozicijskih listov, so kmalu ponehali, ko se je izvedelo, da je Mussolini prepovedal demonstracije. Radi večje varnosti je bila mobilizirana rimska milica

Podrobnosti velike železniške nesreče.

Trije so bili mrtvi in sto ranjenih v veliki železniški katastrofi. — Kaj je povzročilo katastrofo ni še ugotovljeno, vendar pa se glasi, da je strojevodja prehitro vozil krog ovinka.

ATLANTIC CITY, N. J., 9. aprila. — Več kot sto ljudi je bilo deloma pretresenih deloma pa ranjenih, ko je skočil včeraj zvečer s tira ekspresni vlak Pennsylvanije železnice v bližini Belair, N. J. Trije so postali žrtve katastrofe.

Vlak, katerega je zajela nesreča, je bil Atlantic City brzovlak, ki zapusti New York vsako popoldne ob četrti na štiri ter pride tri ure pozneje v Atlantic City. Na mestu nesreče, šest milj od Camdena, zapusti vlak tračnice Trenton-Camden železnice. Na ovinku je skočila lokomotiva s štiri rami vagoni vred iz tira. Vlak je obstal iz osmih parlor-vagonov ter enega klub vagona.

Strojevodja, John O'Connor in lurnjač Anthony Rankin, oba iz Jersey City, sta bila tako močno oparjena, da sta umrla potem ko so ju prevedli v Camden bolnico. Tretji mož, ki je našel smrt ob tej priliki, je bil neki William Mintz iz New Yorka, potnik, ki se je nahajal v prvem vozu za lokomotivo.

Večina ranjenih potnikov se je nahajala v prvem vagonu. Nekateri med njimi so bili močno ranjeni, Charles Richardson, 37 let, porter Pullman voza, bo najbrž tudi umrl. S par izjemami so bili vsi ranjeni doma iz New Yorka in okolice.

O'Connor in Rankin sta prišla pod lokomotivo, ko je zdrsnila slednja po masivi Harry Thomas, železniški inženir, ki staneje tukaj, je bil prvi, ki je dospel do obeh ponesrečenih. Tvegal je svoje življenje sredi pare, ki je neprestano uhajala iz stroja. Izkopal je oba ponesrečena izpod lokomotive.

Rankin, ki se je zvijal v strašni agoniji, je prosil zdravnike, naj ga ubijejo. Njegovo trpljenje pa je bilo kratko; umrl je kmalu nato.

Škorpion v velikonočnem jajcu.

PARIZ, Francija, 9. aprila. — Ko je Mlle. Juliana Hastre, mlada argentinska pevka iz Buenos Aires, ki živi sedaj v Quartier Latin, odpela veliko jajce iz čokolade, se je veselil smeh gostov izpremenil v krike groze.

Mesto da bi bilo jajce polno sladkega likerja ali sladkorja, je vsebovalo pol dučata velikih tropičnih škorpionov ter doračlega škorpiona, ki je pilil Mlle. Hastre v roko, predno ga je bilo mogoče ubiti.

Jajce, ki je bilo poslano na dom pevke, je bilo dar Mlle. Van Hong Lu, Orijentalke, ki živi sedaj v Indiji.

Žrtve nevarne žale je bila takoj deležna zdravniške pomoči ter bo kmalu okrevala. Policija je pričela preiskovati izvor te bedaste nevarne šole. Prijatelji Mlle. Van Hong Lu so izjavili, da ni mogla imeti ona nobenega opravka s to afero.

ter pomagala karabinjerjem patrulirati po glavnih delih mesta. Rim je še vedno poln turistov, ki so prišli semkaj tekom velikonočnih praznikov. Zavalne maše so se vršile včeraj po vseh cerkvah.

Resignacija francoskega zun. ministra.

Minister za notranje zadeve, ki je bil omedlel v poslanski zbornici tekom napada članov desnice, namerava brniti samega sebe ter očistiti svoje ime. — Briand bo poskusil novo kupčijo.

PARIZ, Francija, 9. aprila. — Louis J. Malvy je resigniral kot minister za notranje zadeve. Kot temu so ga napotili politični razmisloki, kajti v ugotovila, katere je izdal včeraj zvečer v svojem uradu, je izjavil, da ni bilo zdravstveno stanje resnični vzrok njegovega koraka. Glasi se, da bo še biti prost, da se brani pred nastopnimi napadi, katere vpirajo nanj člani desnice.

Malvy se je vrnil včeraj v Pariz s počitnice, na katere ga je poslal njegov zdravnik po dogodku v poslanski zbornici, ko je omedlel. Pozneje je izročil svojo resignacijo predsedniku republike, ki se muči v Rabouillet. Danes se bo sestal kabinet, da razpravlja o imenovanju naslednika.

Dva kandidata siliha najbolj v ospredje. Prvi je Jean Durand, sedanjí poljedelski minister, drugi pa Daniel Vincent, trgovski minister. Vrijetno je, da bo imenovan Durand in da bo poljedelsko ministertvo poverjeno poslanec Bouat, ki zastopa z Malvyjem Lot department.

Akeija Malvyja bo imela brez dvoma posledice, da bo izgubila vlada še ono malo podpore, katere je imela od levice. Kabinet, ki je stovil svojo dolžnost, ko je uravnal proračun, bo brez dvoma kmalu žrtvovan strankarske-mu boju.

Tekom zadnjih par dni je imel Herriot veliko število agitacijskih govorov po deželi. Sedaj, ko so proračunske težkoče odstranjene ali v glavnem odstranjene, kajti senat mora še odobriti finančno predlogo, je baje Herriot bolj pripravljen kot je bil dosedaj, prevzeti vrhovno silo.

Briand bo ob sedanjem času najbrž skušal razdeliti radikalce ter stvoriti definitivno desno-centristično stranko, potom vključevanja nekaterih opozicijskih članov v svoj kabinet. Mogoče bo prisiljen k temu, če ne bo mogel najti v stranki nikogar, ki bi hotel slediti slednjemu. Njegovo stališče je postalo še dosti bolj težavno vsled resignacije Malvyja. Splošno se domneva, da bo kabinet le težko preživel prve tedne po zopetnem odprtju parlamenta dne 20. aprila.

Briand pa ima še vedno na razpolago par kart in mogoče je, da se bo poslužil resignacije ministra kot prilike, da pretvori kabinet v prid samemu sebi. Prišel je namreč čas za definitivno izbiro med nadaljnjim vladnim kartelom radikalcev in socialistov pod vodstvom Herriota ter vlado liberalnih elementov pod Briandom.

Smrt vsled zastrupljenja.

SAN ANTONIO, Texas, 9. aprila. — Iz Muzallana poročajo, da je general Angel Flores umrl na posledicah zastrupljenja. Pri zadnjih volitvah je bil Flores Callesov protikandidat za predsedniško mesto.

Španci vznemirjeni zastran Maroka.

Vladni krogi so vznemirjeni vsled poročil, da bo Francija zaključila svoj konflikt z Abdel Krimom. — Ministr. predsednik je ostal v glavnem mestu. — Posvetoval se je z vojaškimi voditelji.

MADRID, Španija, 9. aprila. Španska je zelo vznemirjena vspricho govorice o sklenitvi miru med Francijo in Abdel Krimom. Nekatera znamenja ne kažejo, da ni nikake resnice v teh govoriceh.

General Primo de Rivera in njegovi tovariši pa so zelo vznemirjeni, ker se boje, da bodo Francozi mogoče sklenili separaten mir z rifskim vstajskim glavarjem ter si tako zagotovili mir v svojem protektoratskem ozemlju, na škodo španskega zavezništva.

V nasprotju s svojimi prvotnimi načrti bi spremljal general Primo de Rivera kralja v Huervo, da pozdravi španske avijatike, ki so se vrnili iz Argentine.

Istega dne, ko je kralj odpotoval iz španskega glavnega mesta, se je Primo de Rivera posvetoval z generalom Banjurjo, španskim visokim komisarjem v Maroku. Pevabil je na obed Soliman Džatabi-ja, nečaka Abdel Krima ter se posvetoval zvečer s polkovnikom Varelom, poveljnikom domaćih čet v Maroku.

Oba poveljnika sta se včeraj vrnila v Severno Afriko, general Banjurjo celo z aeroplanom. Vlada je objavila napoloficijelno ugotovilo, da ne more priti do nikakega separatnega miru med Abdel Krimom in Francijo, ker je slednja odločna zaveznica Španije.

Ali razodevajo ta dejstva, da ni položaj v Maroku tako zadovoljiv kot ugotavljajo oficijelni komunikacije? Rifei, čeprav v veliki meri ovirani vsled težkoč, zvezanih z dobavo potrebščin in čeprav so imeli velike izgube na materialu in vsled odpadla, lahko povzročijo španski armadi veliko škodo ter prisilijo Španijo, da vzdružuje v Maroku velike sile. To pa bi bilo zvezano z velikimi izdatki, katerih noče dovoliti niti narodna ekonomija, niti javno mnenje.

Sedaj, ko je zopet pričelo v Maroku dobro vreme, bodo obnovljeni sovražni napadi na španske črte, soglasno z zanesljivimi poročili. Ti napadi pa bodo tem bolj ostri, ker so se Francozi očitno odločili za podvrženje Abdel Krima.

Primo de Rivera pa nasprotuje takemu miru, ker je mnenja, da je mogoče uveljaviti trajno uravnavo z rifskim glavarjem le potom njegovega bropojnega podvrženja ter odhoda iz Maroka.

Drevo "padlockano".

SAN FRANCISCO, Cal. 9. aprila. — Neko redwood drevo v soverni Californiji je "padlockano", ker je bil v njem skrit kotel za kuhanje žganja. Dva prohibicijska agenta sta izsledila to grešno drevo šest milj od Dyersville. Drevo ima 24 čevljev v premeru.

Ženska kot šerif.

ALBANY, N. Y., 9. aprila. — Governor Smith je imenoval včeraj Mrs. Clara Senecat šerifom v Clinton County. To službo je opravljal njen mož, ki je umrl prejšnji teden. Mrs. Senecat je prva ženska, ki bo vršila to službo v državi New York.

ZADEVA ANGL. PREMOGARJEV

Angleški premogarji se bodo odločno borili proti načrtu lastnikov premogovnikov. — Pričakovati je močnega spopada na konferenci. — Oficijelna podpora za premogovno industrijo bo ustavljena v treh tednih.

LONDON, Anglija, 9. arila. — Izvrševalni komitej premogarske federacije je ugotovil včeraj neposredno politiko, katero bo priporočil delegatom na konferenci, ki se bo danes sestala, da razpravlja o poročilu premogovne komisije.

Ta sklep premogarskega izvrševalnega komiteja je bil dosežen po posvetovanju z industrijalnim komitejem generalnega sveta Trades Union kongresa. Delavski delegatje na konferenci so dobili naročila, naj se izključno omeje le na ugotovilo, v katerem so lastniki premogovnikov v preteklem tednu podali svoje podrobne odgovore na priporočila komisije.

Delegatje bodo dobili ukaz, naj zavzemajo trdno stališče proti distriktnim meznim uravnavam in proti vsakemu skrčenju plač ali podaljšanju delavnega časa. Izvrševalni komitej pripisuje največjo važnost principu narodnih meznih pogajanj ter je odločno proti ravnanju, katero predlagajo lastniki premogovnikov, in ki pomenja, da naj se v različnih okrajih določi minimalne pristojbine, katere naj bi nato predložili narodni konferenci v odobrenje.

Znano je, da razlaga izvrševalni odbor premogarjev povsem drugače nekatera najbolj važnih priporočil kot pa jih razlagajo lastniki premogovnikov. Izvrševalni odbor nasprotuje odprtju pogajanj glede mezd, dokler ne dobi zagotovil glede predlogov za reorganizacijo vse premogovne industrije.

Politiko izvrševalnega odbora premogarjev so nekateri kritizirali, češ, da zavlačujejo stvar ob času, ko je nujno potrebno, da se doseže kak temelj za uravnavo.

Podpora, katero je dovolila vlada premogovni industriji, bo končana v treh tednih in če ne bo med sedanjim časom in takrat sklenjen kak dogovor, s pomočjo katerega bi industrija nadaljevala z obratovanjem, bo postal kaos neizogiben.

Veliko je odvisno od korakov, katere bo storila vlada, da odpravi difference med lastniki in premogarji. Voditelji premogarjev pričakujejo skorajšne intervencije vlade, a vprašanje intervencije se ne more pojaviti, dokler se ne bodo pogajanja izjalovila.

Izpremembra v jugoslovanskem kabinetu.

BEOGRAD. — Jugoslavija, 9. aprila. — Ker je v nedeljo resigniral dosedanjí jugoslovanski ministrski predsednik Pašić, je

poveril kralj sestavo novega kabineta Nikoli Uzonoviću. Razen Pašića in finančnega ministra bodo ostali vsi dosedanjí ministri na svojih mestih. Finančno ministrstvo je začasno prevzel novi ministrski predsednik Uzonovič.

DENARNA IZPLACILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danas so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.70	2000 Din. — \$37.20	5000 Din. — \$92.50
Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.		
Računajte na sedanje polne in izplačujo "Težni čekovni vraf".		
ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:		
200 lir \$ 9.10	500 lir \$21.75	
300 lir \$13.35	1000 lir \$42.50	

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 500 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške. Računajte na sedanje polne in izplačujo Ljubljanske kreditne banke v Trstu.

Za pošiljavo, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po močnostih še poseben popust. Vrednost Dinarijev in Lirar sedaj ni stalna, menja se vsakrat in naprečakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride pošiljka denar v roko.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO Y. NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.— Denar nam jo pošiljati najbolje po American Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telefonski: Cortlandt 4882

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president.

Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

O AMERIŠKI DELAVSKI FEDERACIJI

Z velikansko bučnostjo in velikanskim kravalom objavljena velika organizacijska kampanja Ameriške delavske federacije ni pokazala dosedaj še nobenega napredka. Nikjer niso dosedaj vzpostavili sistematičnih poskusov, da spravimo neorganizirane mase v vrste organiziranih delavcev. In, samoposobi navedeno, ni bilo mogoče iz tega razloga doseči nikakih uspehov.

Če hoče ta organizacijska kampanja sploh izvršiti svoj namen, mora potegniti v svoj krog mase delavstva. To se pravi, treba skušati uvesti v strokovne organizacije nenuke delavce, milijone pomožnih delavcev v železničarski in jeklarski industriji, v tekstilni in transportacijski industriji ter v drugih industrijah. Ne na "izmede", temveč na "neizmede" je treba polagati glavno težavo v tem kampanjskem delu.

V armadi del neizmedenih pa korakajo milijoni črnih proletarcev, moškega in ženskega spola, katerih niso dosedaj še nikdar pozvali, naj se pridružijo armadi strokovno organiziranih, pač pa jih povečini izključevajo iz organizacij. Tem črnim delavcem in delavkam so ali popolnoma onemogočili vstop v organizacije ali pa ga tako otežkovali, da se ni mogel pridružiti tem "delavskim" organizacijam noben črni delavec, ki je imel le še količjak spoštovanja do samega sebe.

V zadnjem času pa je bilo opaziti tudi v tem preobrat. Sprejeli so namreč nekoliko bolj liberalno pojmovanje, ki je našlo izražanje v ponovitvi pozivih Ameriške delavske federacije, naslovljenih na posamezne strokovne organizacije, naj posvečajo večjo, pozornost organiziranju črnih delavcev. Te želje so se gibale v dveh smereh. Enkrat so predlagali odposlanci ustvarjanje eksekutive, obstoječe iz črnih članov organizacije, ki naj bi potom pogajanj z zastopniki posameznih organizacij delovala za izpremembo črncem sovražnega stališča večine organizacij, spojenih v Ameriški delavski federaciji. V drugi vrsti pa naj bi uvedli velikopotezno organizacijsko kampanjo med črnimi delavci in delavkami za take zveze in strokovne organizacije, ki bi bile pripravljene sprejeti črnce v svoj krog pod istimi pogoji kot bele delavce.

Od onega časa naprej je potekalo že več kot šest tednov, ne da bi bilo mogoče opaziti v glavnem stanu Ameriške delavske federacije najmanjšo izpremembo v sedanjem, črncem sovražnem stališču federacije. Na ustvarjanje črncske eksekutive mislijo očitno prav tako malo kot na vplivanje na posamezne strokovne organizacije, v interesu bolj smotrane in razumljivega stališča glede pripustnosti črnih delavcev in delavk.

Pri tem pa niti vprašamo, da so Green in ostali člani izvrševalnega sveta Ameriške delavske federacije posebno sovražni črncem. V tem pogledu pride v glavnem v poštev nizkotni in podli strah pred belimi unižitimi močmi v južnih državah. Poleg tega — in tu to je seveda še dosti huje in podležje — nočejo škodovati in stopiti na prste onim podjetnikom in politikom, ki imajo zelo nujen in tochten interes na teh, da izgrajajo bele delavce proti črnim in črne proti belim. Ti elementi bi bili brez važnih pomožnih čet v stavkah in izprtih, če bi se organiziranemu delavstvu posrečilo odstraniti medsebojne predsodke in medsebojna sovrašva med belimi in črnimi delavci ali pa jih vsaj nekoliko zmanjšati. In tem ljudem, — najhujšim sovražnikom ameriškega delavskega razreda in njega gibanja, — noče škodovati izvrševalni svet Ameriške delavske federacije iz tega ali onega razloga.

To so žalostna dejstva, ki so posledica naravnost zločinske pasivnosti vodilnih zastopstev Ameriške delavske federacije. Delavsko gibanje, ki je resnično delavsko gibanje, mora v prvi vrsti vpoštevati dobrobit svojega lastnega razreda, ne pa dobrobit podjetniškega razreda in politikov, ki zapuste stvar dela v trenutku, ko jim nasprotna stran obeta kaj boljšega.

Bedasto je tudi ozirati se na južne bele člane federacije, kajti če bodo vpoštevati njih čustvovanja in njih želje, bo črni delavski element za vedno izključen iz ameriškega delavskega gibanja. Podjetniki in izkoriščevalci bodo imeli vselej na razpolago rezervno armado da zdrobe z njimi stavke in izprta.

Pohotnež

16-letna pastorka delavca Franca Surnja, Silva Zadnikar, je bila po opravih z Brda pri Ljubljani proti Vrhovcem, vasi poleg Brda. Na potu jo je zvečer nenadoma ustavil neznan mlad fant in jo v drastičnih besedah nagovarjal. Zadnikarjeva se je neznanka seveda močno prestrašila in prišla kričati na pomoč. Nasilnež jo je skušal nato podreti na tla. Mladenci pa se je po težkem naporu vendarle posrečilo, da se je iztrgala nesramnemu iz rok in pobegnila. Doma je slučaj takoj povedala očetu, ta pa stražniku. Oba stala odšla takoj na zasledovanje za nasilnežem, toda — je med tem že izginil brez sledu.

Smrt v Blejskem jezeru.

Blizu graščinskega kopališča so te dni potegnili z Blejskega jezera truplo 60-letnega I. Zorka, rodom iz Vidma pri Krškem, ki je bival v zadnjem času v Celju. Moški je pred usodnim skokom v jezero zvezal noge in roke, da se ne bi mogel rešiti. Kaj je nesrečnež gnilo v glavo in je smrt nastopila.

Dopis.

S pota.

Na poti človek marsikaj doživi ni marsikaj vidi. Tako sem na primer nekega dne neke v Californiji srečal velikanski pogreb, za katerim se je pomikala ogromna množica, takozvanega boljšega občinstva. Izvedel sem, da pokopujejo neko sedemindvajsetletno gledališko igralko, katera je začela igrati že v rani mladosti in je ob svoji smrti zapustila milijone. Bila je sedemkrat poročena in šestkrat razporečena, iz vseh sedmih zakonov je pa imela eno samo hčerko.

Taki slučajni niso redki v Ameriki, posebno v Californiji ne, kjer je sedež ameriškega igralskega življenja. Zamisljen sem se izprehajal po znanem Golden Gate Parku v San Franciscu. Kar naenkrat me nekaj pocukne za suknjo. Ozrem se in vidim veverico, ki je prišla stikati po mojih žepih. Ker sem se za to že vnaprej preskrbel, sem dal ljubki živalici malo peciva. Takoj so se približale še njene tovarišice in kmalu jih je bilo kakih deset krog mene. Sploh so pa živeli v tujaknjih parkih jako vdomačene. Fazan se skoro niti ne zgame, ko greš mimo njega. Istotako je z divjimi kokoškami, petelini in pavi.

Če mi bo le mogoče, bom obiskal tudi kmetijske naselbine pri Santa Rosa in St. Helena. Tam

se farmerji počajo skoro izključno le s kokošjorejo. Preračunano je, da da vsaka kokoš na leto en dolar čistega dobička. Ako jih ima kateri na tisoče in tisoče, je brez dvoma na trdni podlagi. Tudi o Dolini Lun v Californiji bom kasneje poročal.

Ko so mi pred kratkim poslali pisma za menoj, sem dobil med drugim tudi pismo, ki mi ga je pisal Jos. Benedik iz Ljubljane. Pisnu je bil priložen ilustriran slovenski časopis, v katerem je natančno opisano delovanje zaslužnega slovenskega igralca Danila. V Estu je tudi slika Jos. Benedika, nadničelja, ki prebiva sedaj v Ljubljani. Z Jos. Benedikom si redno dopisujeva* ter premišljujemo gorje, ki je zadelo naše najlepše kraje tam krog Planine in Postojne. Jos. Benedik je bil moj učitelj ter je bil izvanredno priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Posebno kmetije so ga radi imeli, ker jim je bil vedno s kakim dobrim nasvetom na razpolago. Rojen je bil neke pri Kamniku, pa je polovico svojega življenja preživel v krajih, kjer sedaj gospodarijo Lahji. Nekaj časa je bil v Gorici, potem je pa prišel v Ljubljano, ker sedaj živi še precej čil in zdrav. Naj sprejme potom Glas Naroda od naš njegovih učencev pristrane pozdrave.

Matija Pogorelec.

Novice iz Jugoslavije

Posledica lahkovernega prijatelja.

Te dni je prisel v Zagreb lesni trgovec Paja Marković iz Leskoveca. Med potjo se je seznanil v vlaku z elegantno oblečenim študentom medicine Boro Jankovićem iz Zagreba. Tako se je predstavil ta njegov najnovejši prijatelj. Med vožnjo sta se dobro razumela in sklenila, da bosta v Zagrebu skupaj pokrovala. Ko se je vlak približal Zagrebu, je trgovcu naenkrat postalo slabo. Radi tega mu je prijatelj kot medicinske nasvetoval, naj se napoti v mestno kopel "Diana", kjer da mu bo po kopeli kaj odleglo. In res sta šla oba v "Diano". Trgovca je pred kopeljo izročil novopečenemu prijatelju denarnico s 3300 dinarji in zlato uro. Med kopeljo je trgovcu postalo še slabše, tako da so ga morali prepeljati v bolnico, kjer je šel po dolgem prizadevanju zdravnikov prišel k zavesti. Ko je vprašal po svojem prijatelju Bori Jankoviću, o tem ni bilo ne duha ne sluha. Iz bolnice je odšel Marković v hotel "Royal", kjer je bil oddolžil svoje kovočke. Tudi ta ni našel študenta, naker je zadelo prijatelja policiji. Tej ni bilo težko najti študenta Boro Jankovića, ki pa ni bil identičen z varalnikom.

Po vsej priliki je varalica opisljal trgovca iz Leskoveca tokom vožnje s kako takočino, ki povzroča nezvest.

Policija je z vsem svojim aparatom na delu, da poišče premetenega sleparja.

Tatvina v spalnem vozu.

Ponoči je bil v brzovlaku med Nišem in Mladencev otkraden znani industrijalec in veleposelnik dr. Gedeon Djundjerski iz Novoga Sada. Dr. Djundjerski se je vračal iz Niša ter vzel kupe v spalnem vagonu. Ko se je vlak proti jutru blizl Mladencev, so je Djundjerski prebudil vsled mraza, ki je prihajal skozi odprto okno v kupe. Na svoje začudenje je opazil, da je izginila njegova suknja, v kateri je imel listnino v vrednosti 60.000 Din.

Skrivnoten umor po dveh letih odkrit.

Po vesteh iz Sušaka so bili te dni aretirani krivci težkega zločina, izvršenega pred dvema letoma v šumi Dvor v bližini Jelenja. Dne 16. decembra 1923 so našli vaščani sredi omenjene šume truplo posestnika Stjepana Zoretića iz Jelenja. Komisija je ugotovila, da je bil Zoretić zavratno ustreljen iz lovske puške. Zadet je bil v glavo in je smrt nastopila.

la takoj. Vkljub vsem naporom policije in orožništvu za storilen uspeh ni prišlo na sled. Povodom službene inspekcije pa je poveljnik žandarmerije vnovič odredil preiskavo, ki je imela sedaj povoljen uspeh.

Dognalo se je, da je žena umorjenega Zoretića imela intimno razmerje z nekim Pavlom Bernetićem, kateremu je bil pokojnik zelo na poti. V sporazumu s svojo ljubimko je iz zasede ustredil Zoretića. Za zločin pa je vedela tudi pastorka Zoretićeva vdova Marija Klíč.

Žandarmerija je takoj aretirala Bernetića, Zoretićovo vdovo in njeno pastorko. Vsi trije so po kratkem obotavljanju priznali zločin.

Justifikacija v Skoplju.

Te dni je bila v Skoplju izvršena smrtna obsodba nad Atanazijem Ščenjerkovićem, bolgarskim agentom, ki je na ukaz bolgarskega komiteja Vardeva pri Strumici ustredil državnega uradnika Čekovića.

Farani zoper župnika.

K sarajevskemu nadškofu je prišla te dni deputacija kmetov iz Moraza v tuzlanskem srezu ter mu izročila predstavo, podpisano od 630 oseb, ki zahtevajo, da se njihov župnik Mato Pezelj premesti. Z ozirom na to, da so zahtevali njegovo premetenje že opetovano zaman, groze topot, da prestopijo, če se njihovi zahtevi ne ugodijo, v pravoslavje. S čem jim je župnik tako hudo zameril, ni znano.

Hudo radi so jo imeli.

Iz Beograda poročajo: Na kolodvoru v Leskovcu je napadlo 20 do 30 fantalnov nekega kmeta, ki je prišel po svojo hčerko, ki je pobegnila od doma ter prevzela v neki zloglasni kavarni v Leskovcu mesto natakarike. Fantalini so hoteli očetu dekleco ugrabiti. V bližnjem parku je čakal avto. Postajenačelnik je stvar preprečil s tem, da je skril očeta in hčer na nekem tovornem vaku, s katerim sta se pripeljala srečno domov.

Ogromen morski volk ujet.

V zalivu Lomljane na dalmatinskem otoku Uljanu so ribiči ujeti nedavno gromnega moarskega volka, dolgega skoraj šest metrov. V želodu morske pošasti so našli iraznovrstne velike ribe, med drugimi dva tuna, težka 32 kg. Ribiči so morskoga volka peljali v Zadar ter ga prodali tamošnjemu muzeju.

Najslavnejša
hrana na svetu
za otroke, ki
gradi močne
kosti in zdrava
telesna
otrokom

Borden's
EAGLE BRAND
CONDENSED MILK

Slov. 1

JUGOSLAVIA IRREDENTA

Pošne razmere

so po deželi vedno slabše. V sežanskem okraju je poštni promet silno omejen. Ljudje dobivajo pošto kvečjemu trikrat na teden in zahteva se od nekaterih oddaljenih vasi, da naj hodijo ljudje po pošto sami v Sežano. Mnogo bližje jim je Stanjel!

Iz ljubosumnosti.

Delavce S. Mirona je v tržaškem starem mestu težko ranil svoj ljubico 23-letno Valerijo Petrovič. Po noči ga je šla iskat, ker ga ni bilo domov, žvela sta že dve leti skupaj. Slučajno se ji je na cesti pridružil neki moški. V tem trenutku je prišel Miron, zdivjal nad njo in jo zabodel z nožem. Mirona je sedaj v zaporu, Valerija pa v bolnici.

Za izvoz sadja in zelenjave

se je vršilo posvetovanje v trgovsko-obutni zbornici v Gorici. Izvozniki so poudarjali, da je zadnji čas, da se to vprašanje, ki tako globoko zadeva gospodarstvo, v deželi, reši ugodno.

Nov izvozni trg je res potreben, predvsem pa se morajo urediti železniške zveze, da bodo odgovarjale kakor pred vojno izvoznim zahtevam.

Skrb za gospodarstvo.

V Dobruvljah na Vipavskem se je vršil kmetijski tečaj, ki je uspel zelo dobro. Vodil je tečaj šolski voditelj Mermolja, ki si je pridobil že številne zasluge za dvigovanje kmetijstva. Pri zaključku tečaja je Mermolja znova naglašal, potrebno strokovnega znanja v kmetijstvu.

V znamenju prijateljstva.

Pravijo, da letos ne bo nemškega nalava na Opatijo. Zato pa vabi kopališka uprava toliko bolj goste iz Jugoslavije. Saj smo prijatelji z Jugoslavlani, naj pridejo torej v divno Opatijo Srbi, Hrvatje in še Slovenci po vrhu! Domači jugoslovanski živeli silno trpi pod fašistovski pestjo. Oglasi po zidovih so italijanski, nemški, madžarski, jugoslovanskega besedila ni nikjer, v kopališki čitalnici so časopisi iz Berlina. Pariza in Londona, jugoslovanskega nobenega. Po hotelih in kavarnah razven par izjem, nobene jugoslovanske novine. Fašisti uvajajo italijanske postrežbo. In sedaj naj pridejo jugoslovanski gostje, pomagat fašistom pri njihovem delovanju v Opatiji.

ČLANEK 172.

Kaj je poslano kondensirano mleko?

Sveže, čisto, polno smetane surovo mleko od zdravih krav je mleko, iz katerega se izdeluje kondensirano mleko.

Mleko, ki je bilo že preiskano in preizkušeno, se takoj dne v velike posode, v katerih se ogreva in se mu primča čisti sladkor, katerega se nalašče zato pridene, da se mleko ohrani. Ta zmes se potem izteka v čisti kotle, in od tega trenutka pa dokler se ga dene v kane, ne priđe več v dotiko z zrakom, kar sploh zabrani vsako nesnago ali drugo nečistost. S tem procesom se ne izgubi najmanjši del svežosti in sveže mleko in pravi čisti sladkor sta pravilno zmešana.

Vse kane, ki se rabijo za tako mleko, so preizkušene s pristojnim zrakom za njih popolnost. Pravilno izdelane kane se potem dajo kuhati v vrelo vodo, kjer je 700 stopinj F., kar jamči popolno čistost.

Ko so napolnjene se kane zapro na način brez vsakega črka. Torej zapomnite si, da pri hranjenju otroka s takim mlekom, je potrebno, da je vsa oprava absolutno čista. Tudi potem, ko se je kana odprla, se mora strogo paziti, da je dobro pokrita s skodelico in držana v temnem, hladnem in čistem kraju, da ne pride prah, muhe ali drugo v mleko. Da se pravilno brani po določenih merah, je treba strogo paziti. Vselej izlite iz kane v žlico, toliko, da je vodoravno polna in da se ne poliva. Vi sami lahko razumete, da zajejanje z žlico iz kane ni prilagodno za merjenje polne žlice, še posebno, ker se vedno prime na dnu žlice. Navodila govore, toliko in toliko čajnih žlic mleka na toliko in toliko unč vode; vsled tega mora biti vsaka žlica pazno izmerjena po gornjih navodilih.

Premalo hranjenje.

Navadno so otroci večkrat preveč hranjeni kot pa premalo. — Ampak, če otrok joka takoj, ko ste mu vzeli steklenico stran in zopet predno je prišel čas, da mu daste zopet hrano, je to znamenje, da mu pripravite od časa do časa malo močnejšo hrano in se ustavite, kadar vidite, da je postal zadovoljen.

Preveč hranjenja.

Ako otrok slabo spi, bluje in gre blato preveč hitro od njega ali ima ščipanje, so to znamenja, da je dobil preveč hrane ali pa da je hrana, ki jo uživa, premočna za njegovo prebavo. Ako se otroka daji in se to pripeti, tedaj naj se dojenje podaljša po gori omenjenih urah in navodilih. Za otroke, hranjene na steklenico, naj se količina zmanjša z uporabljanjem le polovice navadne hrane, dokler nered preneha. In če to ne pomaga, tedaj pa takoj vprašajte zdravniška za nasvet, ako vse to ne pomaga.

Čitajte te članke pazno vsak teden in jih hranite za bodoče potrebe.

TO BO UGAJALO VAŠIM OTROKOM

Otrokom dajte večkrat Runkomalt. Reklji vam bodo: "Mati, meni ugaja mleko z Runkomaltom. Baš tak 'čokoladni okus' ima kot piščice v točilnicah sode." Daste za jim lahko takoj doma in poleg tega, tako malo stane. Treba vam je le štati žlico Runkomalta v kozarec ledenozmlekega mleka ter zmešati v shakerju. Razredči se takoj. Vprašajte prodajalca.

Peter Zgaga

Kadar trehta skupaj dve enako močni sili, nastane mrtvilo. Ne gane se niti naprej, niti nazaj, niti na levo, niti na desno. Včas se taki dve sili medsebojno uničita. Naprimer ogenj in voda.

Tudi v Ameriki imamo dve sili, ki sta si temeljito nasprotni, toda njuna moč zaenkrat se ni enaka.

Kaj se bo zgodilo, ko se bosta izenačili?

Kaj bo, ko bo plačala vlada do centa toliko za izvedbo prohibicije kot plača ameriški narod za pijačo?

Vprašanje je precej kočljivo, pa je jako zanimivo.

Velika Noč je minila, o porokah se pa nič ne sliši, že vsaj v slovenskem delu New Yorka ne.

Ena bo pa kljub temu in sicer prihodnjo nedeljo — drugo nedeljo po Veliki Noči.

Downtownu se bo poročila neka rojakinja, ki je imela naenkrat tudi smucev in tri žene. Ta, ki je lahko izbirati, taki se je lahko močiti.

Včasih je bilo tesno priglasilo med dolžniki kličkami in dolžimi nogavicami.

Dandanes se je pa to prijateljstvo strašno odtujilo.

Slišal sem človeka, ki je tako modroval:

— Sam ne vem, zakaj so ljudje tako grozno jezni na urebudičke. Zame pa ni prijetnejše muzike kot je ara budilka, ko se zjutraj oglasi s svojim zvonjenjem.

Nekateri se v takem slučaju vržejo na uro, jo silajo pod blazino ali pod odejo, nekateri jo iz same svete jeze treščijo ob zid. Jaz pa strašno rad slišim jutranje zvonjenje urebudičke. Zame je njeno zvonjenje znamenje življenja. Njeno zvonjenje pomeni, da se je mesto prebudilo, da je napočil nov dan, da je treba vstati.

Možek, ki je tako modroval, je po poklicu nočni čuvaj.

Učenjakem se je posrečilo ametnim potom sestaviti celico, ki ima iste sestavine ter je natančno podobna celicam iz katerih sestoji človek.

Celica živi in uspeva. Bog ve, ali se bo človek razvil iz nje.

Za to novost se vse zanima, tudi ameriški suhači. Če bo človek, ga bodo skušali že vnaprej pripraviti, da bo glasoval za prohibicijo.

Fant in punca, ki sta se vsak večer sestajala na istem prostoru, sta se skregala in sprla.

Končno jo je on začel tolažiti, ona je pa le debelo šolo držala ter odkimala na vsako njegovo vprašanje.

— No, pametna bodi. Potolaži se, — ji je prigovarjal. Jutri zvečer se zopet tukaj sestaneva, kaj ne?

— Za ves svet ne, — je vzkliknila ona. — Kakor hitro se ti jutri prikažeš na tem mestu, mene ne bo.

V neki broklynski bolnišnici se nahajajo 38-letna žamorka. Ker je neprestano krvavela iz ušes, ust in nosu, ni bilo druge rešitve kot nadomestiti izgubljeno kri s svežo krvjo zdravega človeka.

Neki beli bolniški šofer je dal prostovoljno in brezplačno na razpolago pint svoje krvi. Bolnici so vbrizgali kri v žile, in se ji zdravje obrne na boljše.

To je bilo krasno dejanje poztvovalnega človeka.

V splošnem je pa to neznanstvo majhno povračilo belega plemena, za reko krvi, ki so jo morali preliti črnci vsled kaprice takozvane civilizacije belokožcev.

Zdravniki izjavljajo, da ne bo Mussolinijev obraz nič spačen vsled zadnjega atentata. Krogla ga je samo nekoliko opraskala po nosu.

Zdravniki bi morali reči: Mussolinijev obraz ne bo nič bolj spačen kot je bil dosedaj.

Henry Murger:

LA BOHEME

Slike iz življenja ciganov.

(Nadaljevanje.)

Schaunard, ki ga je razjezil ta ukor, je zato brenil Femijo, ki jo je zasačil, ko je napravila naskok na njegovo omako.

— Še enkrat, — je rekel Rudolf, — kakšen je njegov položaj v družbi? Od česa živi? Kako mu je ime? Kje stanuje?

— Njegov položaj je časten, je profesor vseh mogočih stvari v bogati rodbini. Imenuje se Carolus Barbemuche, živi v razkošnosti od svojih dohodkov, stanuje v Rue Royale v hotelu.

— Hotel garni?

— Ne, je pošte.

— Prosim za besedo, — je rekel Marcel, — Zame je razvidno, da je Colline pokvarjen; prodal je vnaprej svoj glas za nekaj likerjev. Ne prekinj! — pravi Marcel, videč, da filozof vstaja, da bi protestiral; takoj boš odgovoril.

Colline, podkupljiva duša, vam je opisal tuja v preveč lepih barvah, da bi mogla biti podoba resnična. Rekel sem vam, da vidim namen tega tuja. Hoče špekulirati na vas. Rekel si je sam pri sebi: To so veseljaki, ki bodo veliko dosegli; moram zlestiti v njihov žep, tako bom prispel z njimi v pristanišče slave.

— Prav dobro, — doda Schaunard, — ali ni več omake?

— Z druge strani, — je nadaljeval Marcel, — ta zavratni smrtnik, ki ga je vzel Colline v zaščito, stremi mogoče le s hudobnim namenom po časti, da ga sprejmemo v svoj prijateljski krog. Ni smo tu sami, gospodje, — je nadaljeval govornik in pomenljivo pogledal ženske; — Collineov varovaneec, ki hoče priti k našemu ognjišču pod plaščem literature, vtegne biti le izlajalski zapeljivec. Premislite! Jaz bom glasoval proti temu, da se ga pripusti.

— To je bila govorniška figura, — je dejal Marcel.

— Grajam to figuro; je slaba. Literatura nima plašča.

— Ker vrisim tu službo poročevalca, — je rekel Colline in vstal, — bom napravil sklep k svojem poročilu. Ljubosumje, ki ga razjeda, slabi pamet našega prijatelja Marcela, veliki umetnik je ob pamet.

— K redu! — je zatulil Marcel.

— Ob pamet, tako ob pamet je on, ki je tak dober risar, da je vpletel v svoj govor figuro, ki jo je moj duhoviti predgovornik na tem odru grajal radi njene nepravilnosti.

— Colline je idijot! — je vzdiknil Marcel in močno adaril s pestjo po nozi, kar je povzročilo globoko senzacijo med krožniki.

Colline ne razume nič o čustvih, je inkompetenten v tem vprašanju, ima staro knjigo mesto sreč!

Med vsem tem truščem je Colline dostojanstveno stresal hudournike zgornosti iz grb svoje bele zavratnice. Ko je zopet nastal molk, je nadaljeval svoj govor:

— Gospodje, z eno samo besedo bom razprlil ves strah, ki so ga utegnili roditi Marcelova sumljenja glede Carolusa.

— Le poskus! — je rekel Marcel, norčevaje se.

— To ne bo težje kot to — je odgovoril Colline in ugasnil s enim dihom vžgalico, s katero si je bil prižgal pipo.

— Govorite, govornik! — so zakričali hkrati Rudolf, Schaunard in ženske, za katere je bila debata silno zanimiva.

— Gospodje, — je rekel Colline, — dasi sem bil osebo in hudo napaden v tem krogu, dasi ste me obdolžili, da sem prodal vpliv, ki ga moram imeti med vami, za

opojne pijače ne bom odgovoril na napade, ki ste jih napravili na mojo poštenost, na mojo zvestobo na moje moralnost, ker sem si svest svoje nedolžnosti. (Nemir.) Toda do ene stvari vam hočem vsepiti spoštovanje. (Govornik se udari dvakrat po trebuhu). To je moja modrost, vam dobro poznana, o kateri ste hoteli dvomiti. Obdolžili ste me, da hočem sedaj vpeljati v vaš krog smrtnika, ki ima sovražne namene zoper vašo srčno srečo. Ta domenek je razkalitev čednosti teh dam, še več, to je razkalitev njihovega dobrega okusa. Carolus Barbemuche je zelo grd. (Vidno zanikanje na obrazu Femije Barvarjeve. Rotopjanje pod mizo. Schaunard je namreč z breami popravljaj kompromitirajočo prostodušnost svoje prijateljice.)

— Toda, — je nadaljeval Colline, — kar spremeni v ničev pral razlog, iz katerega si dela moj nasprotnik orožje proti Carolusu izrabljajoč vas sraht, je dejstvo, da je omenjeni Carolus platoničen filozof.

— Platoničen, kaj se to pravi — je vprašala Femija.

— To je bolezen moških ki s ne upajo objeti žensk, — je rekla Mimi, — imela sem nekega takega ljubimca, pa sem ga obdržala samo dve uri.

— Neumnost, — je dejala go spodičena Musette.

— Imaš prav, draga, — je rekel Marcel, — Platonizem v lju bezn, je kot voda v vinu, vidiš? Pijmo čisto vino!

— In naj živi mladost! — je pristavil Rudolf.

Collineova izjava je povzročila ugodno reakcijo napram Carolusu. Filozof je hotel izrabiti doberačinek, ki ga je napravila njegova zgovorna in spretna odboj žitev.

— Sedaj, — je nadaljeval, — ne vidim, kateri bi bili pravzaprav pomisleki ki bi jih mogli imeti proti temu mlademu smrtniku, ki nam je vendar napravil uslugo. Kar se tiče mene, ki mi očitata, da sem nepremišljeno delal, ko sem ga hotel vpeljati v naš krog, smatram to menje za atentat na moje dostojanstvo. Ravna sem v tej zadevi s kakšno previdnostjo; in če mi glasovanje ne prizna te modrosti, podam ostavko.

— Ali hočeš staviti kabinetno vprašanje? — je rekel Marcel.

— Da, — je odgovoril Colline.

Trije cigani so se posvetovali in so se soglasno sporazumeli, da zopet vzpostavijo filozofu značaj visoke modrosti, ki ga je zahteval Colline je slednjič prepuštil besedo Marcelu, ki je nekoliko odnehal od svojih predsodkov in izjavil, da bo mogoče glasoval za poročevalčev predlog. Toda preden so prišli do definitivnega glasovanja, bi naj bi privedel Carolusa v intimno cigansko zvezo, je dal Marcel na glasovanje tale pravke:

— Ker je vpeljava novega člana v krog resna stvar, ker bi mogel tuje tja prinesiti kal nesloge, ker ne pozna običajev, značev in ziranj svojih tovarišev, bo vsak izmed članov prebil en dan z omejenim Carolusom in se bo posvetil poizvedovanju o njegovem življenju, njegovem okusu, njegovi literarni zmožnosti in garderobi. Cigani si bodo potem poročali o svojih vtisih in določili, ali naj ga odklonijo ali sprejmejo, vrh tega bo moral Carolus prestati enomesečni noviciat, preden bo prpuščen v krog, to je, ne bo imel pred tem časom pravice, tika: jih in hoditi z njimi po cesti pod roko. Na dan sprejema se bo prredila sijajna pojedina na stroške sprejetega. Budžet te veselice ne bo imel znašati manj kot 12 frankov.

Ta popravek je bil sprejet z večino treh glasov proti enemu, — namreč Collinovemu, ki je menil, da se ne oziirajo dovolj nanj in da je ta popravek nov atenzat na njegovo modrost.

Tisti večer je šel Colline namestoma zelo zgodaj v kavarno, da bi se prvi sešel s Carolusom.

Ni dolgo čakal. Carolus je prišel kmalu; v roki je nosil tri veličanske šopke rož.

— No, — je začuden dejal Colline, — kaj mislite napraviti s tem vrtno? — Spomnil sem se na ono, kar ste mi rekli včeraj, vaši prijatelji pridejo gotovo s svojimi damami, njim s namenjenimi rožami, ki sem jih prinesel; so zelo lepe.

— Zares, jih je najmanj za 15 grošev.

— Kaj pa mislite? — je odvrnil Carolus, — v mesecu decembru, — če bi rekli petdeset frankov.

— Za Boga! — je vzdiknil Colline, — tritolarje za te preproste Florine darove, kakšna neumnost! Vi ste potemtakem sorodnik Kordiljerov? No, dragi gospod, u je petdeset frankov, ki jih bomo morali zmetati skozi okno.

— Kako? Kaj hočete reči?

Colline je povedal tedaj o ljubezenskem sumničenju, ki ga je bil Marcel povzročil pri svojih prijateljih, in poučil je Carolusa o burni debati, ki se je vršila medigani glede njegove asprejema v krožek. — Zagotavljal sem, da o vaši nameni čisti, — je pristavil Colline, — a opozicija ni bila nanj živahna. Varuje se torej obnoviti ljubosumna sumničenja, ki so jih mogli imeti proti vam, ker ste bili preveč galantni s temi damami in za začetek naj izrinejo ti šopki!

In Colline je vzel rože in jih je skril v omaro za stvari, ki so bile na potu.

— To pa še ni vse! — je pozvel. — Ti gospodje žele, preden e intimno zvežemo z vami, vsa osebej preiskati vaš značaj, vaš okus itd.

Carolus je privolil v vse.

Trije prijatelji so kmalu prišli s svojimi damami.

Rudolf se je pokazal vlnudnega s Carolusom, Schaunard je bil zaupljiv, Marcel je ostal hladen.

Carolus pa se je trudil, da bi bil možni vesel in ljubezniv, z ženkami pa mlačen.

Zvečer pri slovesu je povabil Carolus Rudolfa na obed drugi dan. Prosil a je samo, naj pride opoldne.

Pesnik je sprejel.

— Dobro, — je rekel sam pri ebi, — preiskavo začnem jaz.

Neslednjega dne ob domnenjeni uri se je napotil Rudolf h Carolusu. Ta je res stanoval v jako lepem hotelu na rue Royale in je mel sobo, ki je bila prav udobna.

Rudolf se je malo začudil, ko je fidel, dasi je bilo pri belem dnevu, zaprte oboknice, spuenae zavese in na mizi dve prižgani sveči.

Prosil je Carolusa, naj mu to razjasni.

— Študij je sin skrivnosti in miru, — je odgovoril ta. Sedla sta in se začela razgovarjati. Po enurnem razgovoru je Carolus potpežljivo in z neskončno govorniško spretnostjo znal izpregovoriti stavek, ki kljub svoji skromni obliki ni bil nič manj kot poziv na Rudolfa, da mora poslušati delce, ki je bilo sad prečutih noči imenovanega Carolusa.

Rudolf je razumel, da je njet. Ker je bil vrh tega radoveden na barvo Carolusovega sloga, se je vlnudno priklonil, zagotavlja, la je vzhicen, da . . .

Carolus ni čakal, da bi izgovoril stavek. Tekel je k sobnim vratom, jih zapahnil in odmotraj s ključem zaklenil ter se vrnil k Rudolfu. Nato je vzel zveščič; ozka oblika in neznatna debelina sta privabili nasmeh zadoščenja na pesnikov obraz.

— To je rokopis vašega dela? je vprašal.

— Ne, — je odgovoril Carolus, — to je katalog mojih rokopisov, iščem številke onega, ki vam ga bom čital, če dovolite. . .

Don Lopez ali Usoda, št. 14. Ta je v tretjem predalu, — je rekel Carolus in šel odpirat omario, v kateri je Rudolf z grozo opazil veliko množino rokopisov. Carolus je vzel enega, zaprl omaro in sedel pesniku nasproti.

(Dalje prihodnjik.)

ZABAVA KRALJEVSKE DRUŽINE

Na sliki vidite holandskega princa Henryja, princezo Julijano in kraljico Vilhelmino na vrtu kraljevske palače.

Beograjska korupcijska afera.

V ospredje vsega jugoslov. političnega in javnega življenja stojijo zadnje dni konflikt med Rade Pašićem in Dragišo Stojadinovićem. Prvi je sin ministrskega predsednika Nikole Pašića, drugi zet odličnega radikalnega prvaka Ljube Jovanovića. Konflikt je že star. Prve vesti o njem so se pojavile v Rankovićevem glasilu "Smotri" pred dvema letoma. V "Smotri" je izšlo več člankov, v katerih se očita R. Pašiću razne afeze na škodo države. Slične obtožbe so naperile proti Pašićevemu sinu pozneje tudi beograjske "Novosti", ki so opetovane napadle R. Pašića in D. Stojadinovića. Rade Pašić je priobčil 23. julija 1924 v "Novosti" s svojim podpisom članek, v katerem pravi med drugim:

"Jaz in omenjeni gospodje smo dobili neugoden vtis, da igra Dragiša Stojadinović vlogo, ki spada v okvir težkih določb kazenskega zakona. Smatral sem, da bi bilo pod moje častjo spuščati se v javno polemiko s človekom, ki mu je bila ta kampanja samo sredstvo, da pride do mojega žepa."

Dragiša Stojadinović je nato vložil proti R. Pašiću tožbo radi zaradi klevete. Prva razprava se je vršila 30. decembra 1925 v Beogradu. Pri razpravi je prišlo do burnih prizorov. Pašićevi zagovorniki so trdili, da obtožnica nima nobene zveze s predmetom, o katerem mora sodišče razpravljati. Stojadinovićev zagovornik je odklonil predsednika senata Petrovića in zato je bila razprava preložena. Dne 21. marca je prišlo do ponovne razprave. Senatu je predsedoval zopet Petrović, ker vrhovno kasacijsko sodišče ni ustreglo zahtevi, da se mora umakniti. Dragiša Stojadinović je po svojem zastopniku izpolnil tožbo in predložil nove dokaze proti Rade Pašiću. Zato se je Pašićev za govornik Pavlović profiliral čitajnu obtožnico in zahteval, da odstopi ves Senat. In zapet je bila obravnava preložena.

Dragiša Stojadinović je priobčil ta čas v treh beograjskih listih celotno dopolnilo prvotne tožbe, kar je dalo povod, da se je začela za afero zanimati tudi širša javnost in da je dobil konflikt velik političen pomen. V dopolnilu trdi Stojadinović, da sodeluje Rade Pašić kot predsednik pri raznih trgovsko-finančnih poslih in da dobiva od kapitalistov mastne provizije. V tožbi se omenjajo znani slučaj s češko tvrdko, ki izleluje železniške mostove, dalje Pašićev mahinacijo z državnim čekom itd. Stojadinović omenja napore in intervencije pri Nikoli Pašiću, ki ga je sam večkrat opozarjal, na prepreči sinovo korupcijo. Isto so storili tudi drugi ugledni politiki, toda vse je bilo zaman. Rade Pašić je zamešal v svoje afeze tudi druge rodbinske člane. Stojadinović mu očita, da se je povodno najetja inozemskega posojila energično zavzemal za neko ameriško banko in da so na razpolago originalni zapisniki, iz katerih je razvidno, da mu je obljubila dotična banka ogromno provizijo v dolarjih, če izposluje, da bo njena ponudba sprejeta.

V svoji tožbi navaja Stojadinović tudi značilno dejstva, da Rade Pašić ne plačuje nobenega davka. Rade Pašić je odgovoril na te obdolžitve in očital Ljubi Jovanoviću, da inspirira vso to akcijo ter jo hoče spraviti na politično polje. V svojem odgovoru očita Stojadinoviću, da je pošiljal z vizitko Ljube Jovanovića tuje fabrikante k takratnemu prometnemu ministru Joci Jovanoviću v svrhu raznih koneksij in kupčij. Dalje mu očita, da je zahteval odvetnik dr. Radaković od njega neko pismo, ki ga je pisal Rade Pašić finanč. ministru dr. M. Stojadinoviću, ki je pa Milanu Stojadinoviću, ki je pa prišlo po čudnih potih v roke Dragiši Stojadinoviću. Da dobi to pismo, je interviral Radaković pri Ljubi Jovanoviću. In Ljuba Jovanović je baje odgovoril: — "Saj ni neumen, da mu ga vrue zastoj, ko pa lahko dobi zanj 700.000 Din." Rade Pašić očita D. Stojadinoviću tudi intervencijo pri prodaji tvornice cementa pri Omisu v Dalmaciji.

Na te obtožbe Rade Pašića je odgovoril Dragiša Stojadinović s člankom, v katerem odločno zavira vse očitke. Ob tej priliki je D. Stojadinović izjavil, da je začel borbo proti R. Pašiću zgolj zaradi njegovih mahinacij na škodo države in da afera nima nobenega političnega ozadja. V spor so posegli s svojimi izjavami tudi advokati obeh strank. Rade Pašić in D. Stojadinović sta vložila več tožb tako, da bo razprava zelo zanimiva — če sploh pride do nje.

Po aferi je namreč silno kompromitirana radikalna stranka in zato ni izključeno, da bo javne razprave ne bo prišlo, ampak se bodo poravnali kar za kulisami. V interesu ozdravljenja nezmožnih razmer v Beogradu, ki naš sramote pred svetom in so ob enem eden glavnih vzrokov za našo slabo upravo in za splošno nezadovoljstvo prebivalstva, pa mora vsak želiti, da se afera razčisti.

NOVA ANGLEŠKA EKSPEDICIJA

Med največja lovišča kitov spada obrobni pas Antarktike. Radi tega je Anglija vedno gledala na to, da bi čim prej spravila obmejne predele pod svojo oblast. Že v letih 1908 in 1917 je priključila lovišča pri južnih Shetland otokih in pri južni Georgiji pod Falklandsko okrožje. Leta 1923 si je Anglija prisvojila še južno Viktorijano deželo in Rossovo morje. Na ta način je dobila Anglija lovišča kitov pretežno v svojo oblast in začela misliti, kako bi preprečila preveliko izrabljanje lova na kite. V to svrhu se je sestavila posebna komisija, ki je sklenila med drugim tudi to, da bi bilo najbolje v dotični okraj napraviti kakšno znanstveno ekspedicio. Po angleških poročilih se je ta ekspedicio začela že koncem junija lanskega leta in bo po natu komisije trajala celih pet let. V ta namen so opremili staro znamenito ladjo "Discovery", po kateri je dobila ekspedicio svoje ime in ki jo je že Scott uporabljal. Namen ekspedicio je predvsem ugotoviti način življenja posameznih vrst kitov, zlasti kako se množijo in kako se selijo. Dosedaj so tekem druge polovice lanskega leta ugotovili, da se kiti s svojega

glavnega revirja, subantarktike, selijo koncem vsakega poletja proti severu. Mnogo so jih ulovili tekom zime ob zahodni obali Afrike že blizu Ekvatorja. V teh topljih morjih se namreč kiti množijo. Da morejo posamezne kite pri njih selitvi zasledovati, jih zaznamujejo na ta način, da vstrelijo v kožo kitov male tablice s številkami. Preiskovali so nadalje hranje kitov in dognali, da zavisi množina te popolnoma od hidrografskega položaja. Radi tega so zbirali po celem okolišju hidrografske podatke. Zlasti natančno so preiskovali v Gvinejskem zalivu, ker poteka tu severna meja priseljavanja južnih kitov. — Pot

NEUMNA ŽELJA

Kašgar, glavno mesto kitajskega dela vzhodnega Turkeстана, je središče trgovine srednje Azije, z velikimi tovarnami za bombaž, zlato in srebrne obleke, preproge itd. Domačini so zelo praznoverni. Nekatera svetišča obiskujejo samo žene in dekleta, ki molijo za bogate može. Kako nespametno! Vsa bogastva so brez vsake vrednosti brez zdravja. Samo zdravje je pravo bogastvo in želedec je poglavitna podlaga zdravja. V slučaju želečnih

bolezni je Trinerjevo Grenko Vino najboljšo zdravilo. "Šest mesecev sem trpel vsled bolečin v želedu. Konečno sem poskusil Trinerjevo Grenko Vino in danes ko sem porabil dve steklenici, se mnogo boljše počutim. Vaša prijateljica skozi celo življenje, Mrs. Elizabeth Ballas". Tako se bere v pismu iz Paw Paw, Mich., z dne 9. marca 1926. Ako ne dobite Trinerjevega Grenkega Vina v vaši bližini, pišite na Joseph Triner Company, Chicago, Ill. (Ad.)

ekspedicio se je začela na zahodni obali Afrike pri takozvanih kitovih postajališčih, nato je šla v Capstadt, nadalje na Tristan de Cunha, čez Falklandske otoke v južno Georgijo. Odtod je šla v januarju letošnjega leta čez Sandwichev otočje na južno Shetland otočje. Od tu dalje bodo šli, če bodo ugodne razmere, proti jugu do Neumayr kanala, ki se nahaja južno otoka Antwerpen v Palmer arhipelu. V marcu bodo šli zopet nazaj na južno Georgijo, nakar bodo potem prezimili ob afriški obali. Nadaljni program ekspedicio se ni določil. Specijelno geografskih raziskovanj se ne bodo lotili, vendar pa lahko upamo, da bomo dobili marsikaj podatkov o morfologiji morskega dna, zlasti, ker jim je angleška mornarica prepusila dva aparata za akustično merjenje morske globine. — Vodja ladje je kapitan Stenhouse, vodja znanstvene ekspedicio pa dr. Stanley Kemp. Poleg tega šteje ekspedicio še šest zoologov in dva hidrografa.

Bledi, slabotni, nervozni, bolehnili ljudje sedaj lahko dobe odpomoč.

Vsak dan se dobe zdravniki, ki se čudijo kako hitro deluje to zdravilo. Je znanstvena priprava nalašč prirejena za ojačanje krvi, žleznega in splošnega sistema. Kri zalaga z železom in živci pa z žveplom. Ta dva pravila skupaj sta slovita graditelja krvi in živcev, katere nam zalaga mati Narava. To namo zdravilo, Nuga-Tone, dela tudi čudeže pri slabih prebavi, napenjanju, kislem želedu, glavobolu, omotici in zaprtju. Jemljite ga par dni in čutili se boste kako hitro boste dobro počutili. Če vam istega še ni predpisal vaš zdravnik, ročajte v Nuga-Tone. Pomagati vam mora in vas tudi zadovoljiti, ali pa dobite povrnjen vaš denar. Na ta način je to zdravilo vselej prodano. Priporočamo, jamčimo in na prodaj v vseh lekarnah. — Adv't.

SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1926

Cena 50c s poštnino vred.

z naročilom pošljite znamke ali money order na:

"Glas Naroda" 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Naša vložna knjižica je vaš kapital. Nabavite si jo.

Vloge na

SPECIAL INTEREST ACCOUNT

obrestujemo po 4% pričenši s prvim vsakega meseca.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt St., : : New York, N. Y.

Za izčiščenje in očiščenje vaše krvi je

BOLGARSKI ŽELISČNI ČAJ

vreden destrkat več kolikor stane. Da vsaka družina naj bi imela to čisto želiščno zdravilo za odpravo zaprtja, revmatizma, želečnih, jetrnih in ledičnih bolezni ter za obogatitev krvi.

Vprašajte lekarnarja za Bolgarski Želiščni (Krvni) Čaj danes — 35c, 75c in \$1.25

Opomba: — Dosti ljudi živi po farmah in po malih mestih, kjer ni lekarnar. Ker jako potrebujejo to izborno zdravilo ter ga morajo imeti, bom jaz poslal po pošti moje zdravilnice za pet mesecev za \$1.25.

Naslovite name: H. H. von Schlick, President, 824 Locust St., Pittsburgh, Pa.

DRUGO SKUPNO POTOVANJE

s parnikom "PARIS"

22. maja 1926.

Potnike bo spremljal naš uradnik prav do Ljubljane. Pazil bo na prijatje in gledal posebno na to, da bodo vsi potniki udobno in brezskrbno potovali.

Na razpolago imamo posebni oddelek za naše potnike, najboljše kabine v sredini parnika z 2, 4 in 6 posteljami.

Vozil list stane do Ljubljane \$10.77 z vojnim davkom in železničarjem vred, za tja in nazaj pa samo \$206.00 in \$5.00 vojni davek.

Vsi potniki, ki so se kdaj vozili s tem parnikom, so bili zadovoljni s vožnjo, kablnami, hrano, postrežbo, sploh z vsem tako, da so ta parnik tudi drugim priporočali.

Kdor želi potovati, naj se obrne za pojasnila čimprej na:

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

La Bohème

OGLEDITE SI TO KRAŠNO KINO SLIKO

Dvakrat dnevno: 2.30 — 9.30

EMBASSY THEATRE

Broadway in 46th Street

BELE ROŽE

ROMAN V DVEH DELIH.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

70

(Nadaljevanje.)

Oči Sigrid pa so se še vedno pečale s pisavo.

— Ali boš vprašala Marcela radi rdeče luči? — je rekla ko-
nežno.

— O Sigrid, — je rekla Iris, očita je. — Sramovati bi se morala. Ponoviti tako podlo laž pred njegovimi očmi!

— Če ti pridejo dvomi?

— Dvomi nad Marcelom? Ti ne veš, kaj govoriš, Sigrid. Ra-
di tega dostavka bi morala takoj uničiti pismo, — a ono drugo se
tice mene.

Prenehala je ter pogledala Sigrid, ki je zrla predse.

— Sigrid, — ali je res, kar piše ta podli in zavidevanja vredni
kalice miru in denarjem? — glede mene?

— Da, — je rekla Sigrid na glas, ne da bi pogledala Iris.

Slednja je stokraj omahnila nazaj v svoj stol.

— Od kdaj in potem koga veš to, če jaz ne vem? — je vzklik-
nila, vsa uničena.

— Kaj briga tebe? Dolgo in težko sem nosila to, — se je gla-
sil, mrzli odklonjevalni odgovor.

— To je kruto od tebe, Sigrid, — je rekla očita je, — dvojno
trdo od tebe, ker nisi ušla, — tvoji stariši nikdar pokazali, kako
težko nosijo to in ker so mi nudili le ljubezen.

— Zalibog, — bila je ljubezen, katero so odtezali meni.

Iris je skočila na noge.

— Kako jim moreš v grobu očitati, kar jim je pred Bogom mo-
goče naklonilo krono? — je vzkliknila s tresočim se glasom.

Sigrid se je stresla, stisnila ustnice ter mlčala. Iris pa se je
premagala ter rekla nežno, kot vedno:

— Nočem se priklati s teboj glede tega, kajti kar sem dobila
od tvojih starišev, mi je tako sveto, tako neizbrisno vklesano v mo-
je srce, da me boli govoriti o tem na prosti način. Kar so stariši
meni, je tako veliko, krasno, da mora blesteti kot sonce pred oblič-
jem božjim. To spoznavam šele sedaj, ko je podla roka strgala ko-
preno z mojih oči. Ker pa se je zgodilo, hočem vedeti več. Kdo so bili
moji stariši, Sigrid?

Sigrid ni takoj odgovorila. Besede Iris so zadele v njenem sre-
stnu, a čutila je le brenčanje, ne pa glasu, ki ni mogel prodreti
skozi oklep sovraštva in zavisti. Istčasno pa je premišljala, če naj
ji pove resnico, ali pa ji reče, da je spojen madež z njenim roj-
stvom.

V odgovor je skomignila z ramama.

Iris se je obrnila ter stopila k oknu, — a Sigrid se je medtem
premisli.

— Moj oče je imel sestro, — je rekla.

Iris se je hitro obrnila.

— Bila je tvoja mati. Bila je obsojena na smrt ter je umrla na
morišču, ker je umorila svojega moža, — je izpolnila Sigrid,
trdo, neobčutno in z uničujočo trpkostjo je dostavila:

— In otroka morilke, kukavičje jajce, so vzeli moji stariši v
svojo hišo ter ga vsilili meni kot sestri! Do konca svojega življe-
nja ne bom pozabila te krivice ter je ne bom odpustila.

Iris pa ni več poslušala njenih besed, — le razodetje je do-
nelo v njenem sreču. Stopila je k pisalni mizi ter vzela iz nekega
predala čašo, katerega ji je nekoč dal grof Vrbski. Ko je molče mo-
trila obe sliki, so pričele kapati debele solze iz njenih oči, znanstve
joka, ki bi olajal njeno bolelo, če bi Sigrid to dopustila. Dvignila
se je s stola ter stopila par korakov proti mestu, kjer je stala Iris.

— No? — je vprašala, razkačena od molka prve.

Iris pa ni dvignila oči. Bala se je podleteti bolečini pred Sigrid.

— Ali me hočeš pustiti samo? — je rekla proseče. — Zbrati se
moram, da bom mogla nositi to težo.

— In potem? — je vprašala Sigrid trdo. — Potem bom zopet
lahko prišla ter se pustila izprašati glede podrobnosti, kaj ne? Ta
napor ti lahko prihranim, kajti jaz jih ne poznam ter jih tudi no-
čem poznati. Mogoče pa ti lahko Marcel pove kaj podrobnega, kajti
ta slučaj je bil nekoč zelo slaven.

— Marcel? — Kot smrtni krik je prišel iz grla Iris.

— Da, Marcel. Gotovo se bo še spominjal tega, — je nadaljeva-
la Sigrid neumljeno. — Kako ga bo presenetilo slišati, da je hčer-
ka te zalostne junakinje — njegova žena.

Iris se je morala prijeti za hrbet stola, da ne pade.

— Marcel, — je ponovila, kot uničena.

— Da, Marcel, — je rekla Sigrid glasno in rezko. — Kako ga
bo to zadelo, kako se bo mogel sprijazniti s tem madežom na svo-
jem grbu! Ali bo vrjel, da ga nisi namenoma varala?

Sigrid je bila sama presenečena, da so te laži tako lahko pri-
hajale iz njenih ust. — Moral se bo ločiti od tebe, ker ne more celo
svoje življenje nositi s seboj tega sramotnega znaka. Dosti slabo
je že, da je njegovo dete zaznamovano z znamenjem Kajna! Vesela
boš, morala biti, če te bo le spodil. In potem, kdo ve, če bi se te ke-
daj ne hotila misel, da slediš vzgledu svoje usmrčene matere?

Vedno hitreje je govorila Sigrid, — njen oči so blestele, roki
sta se tresli in z vsako besedo je v večji meri izgubljala vladu nad
nad seboj. Lahen krik bolelosti je prišel preko ustnice Iris.

— Sigrid, zakaj me mučiš? — je vprašala tako nežno, da bi se
morala Sigrid vrniti zavest. Ravno ta pravični vnebovpijoč očit-
ek pa je spravljal Sigrid ob zadnjo trohico razuma. Kot tigrinja je
planila proti Iris ter jo pričela divje stresati.

— Zakaj te mučim? — je zakricala, škripajoč z zobmi in blaz-
nostjo v svojih očeh. — Ker je zame užitek mučiti tebe, ki si ka-
men na moji poti, sramotni madež na naši in njegovi hiši. Zakaj te

mučim? Zakaj te sovražim kot nisem nikdar mislila, da bom mogla
sovražiti človeka? Ker si mi ukradla polovico ljubezni moje matere,
ravno polovico, ker je bila skrajno pravična. Ker si mi ukradla tri
četrtine ljubezni mojega očeta, ki je ljubil tebe bolj kot mene, če-
prav je to proti naravi. In sovražim te prav v smrt, ker sem bila
jaz vedno Marta, ti pa Marija, ki je izbrala najboljši del in ker si
mi ukradla celo ljubezen moža, katerega sem ljubila od prvega tre-
nutka naprej.

Pri tem je pahnila Iris od sebe in slednja bi gotovo padla, če
bi se ne ujela ob kos pohištva.

Dve tri minute je vladala smrtna tišina. Nato pa je Iris izte-
nila roko ter pokazala na vrata.

— Pojdi, — je rekla nežno, a z odločnostjo, ki je Sigrid takoj
vrnila zavest.

— Iris, — je pričela odločno, a Iris je ponovila svojo kletnjo.

— Pojdi, — je ponovila še enkrat ter dostavila z velikim od-
porom: — Bolje je, da se ne vidiva več, dokler ne bo Marcel odlo-
čil, kaj naj ti odgovorim. Jaz sama bi ne bila rada krivična, — a v
tem trenutku bi lahko postala. Pojdi!

Sigrid se je prestrašila v dno svojega sreča.

— Ničesar ne boš rekla Marcelu, — je zakricala.

— Bom. Pojdi. Ne pusti, da še enkrat ponovim, — je odvrnila
Iris, hladna, bleda in boreča se sama s seboj, da mirno govori.

Sigrid je stala kot prikrita.

— To odločuje stvar drugače, — je rekla predse s hladnostjo,
ki je imela nekaj strašnega na sebi. Pri tem je fiksirala Iris s po-
gledom in slednja, preveč ponosna, da bi še nadalje izgubljala be-
sedu, je prenesla da pogled ter še enkrat pokazala na vrata.

Nato pa so se pričela vrata izbljati v megli, — megla se je
razprostirala po celotnem prostoru in postava Sigrid se je razblinila v
nič. Le njene mrzle oči so ostale zapičene vanjo in ni se mogla iz-
ogniti temu pogledu.

(Dalje prihodnjik.)

Alfa:

Pri justifikaciji

Res ni vredno, najmanj pa es-
tetično, gledati obešenje in tudi
zelo malo slovesna je taka justifi-
kacija. Prav skoro banalno e-
stetizem in poleg tega — fizično
neprijetna. Ne bom šel več gle-
dati takih reči.

Vsaka izrednost draži živčev-
je in vzneta radovednost. Prvi
filozof je bil oni ki se je prvi za-
čudil. In kaj je bolj izrednega,
bolj čudnega in bolj nerazumlj-
vega kot smrt? Tukaj pa se ti mi-
sterij smrti takorekoč od očulov
demonstrira, v vsej svoji večni
nerazumljivosti preprosti in eno-
stavnosti, v treh minutah, javno
— skoraj banalno medicinsko.
Ta nerazumljivost, to nujno ne-
razumevanje, ta filozofija je in-
teresanata. In razen tega lahko
ta ješ kos zemlje zraven ali se o-
stidno smehljaj — to se tudi vi-
di, ali celo zbijaš sale in poveš
svoje tehtno in tu brez dvoma —
saj je oni daleč pred tabo — tudi
merodajno mnenje. In tu gre za
največjo, najbolj čudno, najbolj
metalično stvar sploh v življenju
človeka in človeštva od početka.

Tu jo lahko gledaš, tu lahko
kritiziraš, tu se lahko naslajaš in
še prijeten, takorekoč "moralen"
občutek imaš, da se ti kaj takega
ne more zgoditi, ker si boljši in
lepši od onega, saj si takorekoč
del eksekutorja in oblasti.

To nezasišano nasprotje, da se
bo ta večni nerazumljivi misterij
smrti — nekaj, kar bi moralo biti
vzvišeno nad vse — da se bo do-
godil in da se dogaja in to v toč-
no odmerjenih minutah in ob na-
tlačno pripravljenih in vsem zna-
nih okoliščinah, da se dogaja jav-
no, ogabno priprosto in banalno,
to je interesantno — filozofsko
interesantno.

Drugič, smrt samo ljubljeno
oče, žena, mati k postelji umira-
jočega, tu pa vsak hlapec. Kaj-
ti "častivrednih meščanov", kot
jih zahteva zakon, je presneto
malo pri takih priložnostih.

Če kaj otupi čustva, potem to
je poleg tega je tako izigravanje
tudi greh.

Že dvorišče mariborske jetniš-
nice je tako čudno mrko, mračno
in mokromrsko, napol megleno ob-
lačno jutro pa še poveča ta utis.
Okoli v kvadratu visoka, menda
trinadstropna poslopja jetnišnice
z gluhimi zamrznjenimi okni, gle-
dajo temno glupo in brezizrazno
kot slepa očesa na te razburjene
sirove obraze, ki se gnetejo na
malem prostoru spodaj. Vse to
še zmanjša še itak paščen prostor
dvorišča, da začne težje dihati
na dnu tega četverkotega, tem-
nega zaboja.

V tace so čisto male. Dva na-
vadna, bedasta kola kot dva reje-
na možica stojita glupo ob južni
strani stene. Ždelo se mi je, da
še bi imelo to dvorišče smetišni-
ce, bi morala stati, neizogibno
baš na tem mestu.

Vrtna, iz katerih pripeljejo
zločince, so čisto urajna; tla ob-

vojnem obrazu. Mislim, da je
moral sovražiti Čeda ali Zlahtica
bolj iz zavisti kot iz bojazni. On
si ne upa čez postavo, ves je zve-
zan in upognjen in prestrašen,
zakaj bi se kdo drugi? Tudi on
ima zločinske instinkte, o ja, to-
da vse je tako majhno, zverženo,
nevredno. Za take je — in teh je
večina — teorija ustrahovanja.
Tu upijejo, da je vse premalo. —
Da je vse premalo kazni, da vse
prehitro gre, bolj počasi treba o-
bešati. Neka dama — in celo go-
spodična — mi je nedavno rekla,
da bi ona pustila zločince po de-
setkrat v dnevnih razdobjih na
električni stol in ga tako — po-
malem usmrtila.

Spomnil sem se slovenske žen-
ske korespondence Jovo Čaruge.
Ene pravijo, da so bile tudi take,
ki so zahtevale, da se ga takoj
obeši, ampak ne samo obeši, do
krajca muči, druge pa so mu sta-
vile kar naravnost najogabnejše
ponudbe in se mu vdašale. Ene
in druge so bile histerične, ene in
druge brez urejenosti, brez posta-
ve in zakona v sebi. Prve, ker so
svražijo in im je tuja postava, pa
se vezem uklonijo iz bojazni; —
druge, ker je kaos in anarhija v
njih in znore, ko vidijo, da more
kdo živeti izven mej, ne priznava-
joč drugega kot živalski nagon.
Spominjam se slučajja Landru.

Prvoobeseni je bil izredno mi-
ren. Nad Zlahtičem so bili razo-
čarani. Spomnil sem se "Zapiskov
iz mrtvega doma". Navaden člo-
vek, kmot ali rokodelce, je sunil
— v jezi morda, morda pijan —
svojeja sovražnika. Začne se čud-
no: ta človek stopi za nekaj časa
iz vseh mej, kolče in mori brez
pomisleka, za rokodelstvo. Ni
ni več posvečenega zanj na svetu.
Naslaja se s studom, ki ga vznja
v drugih. Ta krinka, vse to
razpoloženje, traja običajno tik
do morišča, potem pa — kakor
da bi odrezal. Tam se uplahnje in
izpremeni v eunojo. Kaj je bil pr-
vi povod? Morda povsem nezna-
ten.

O Zlahtiču pravijo, da je že
popolnoma pobit prošil za čaj,
da se boji, da ne bi mogel hoditi.

Kdo ima pravico soditi? Umre-
ti ni lahko. Potem je to skrajni
atavizem. Potem je tak človek
kakor žival, ki se brani, kotikor
in kakor dolgo se ji brani da,
brez misli in instinktivno.

Bodisi temu kakorkoli. Naj je
smrtna kazen kot zakonsko prava
institucija potrebna ali ne,
eno je izven dvoma: javnost naj
bo izključena.

Kako se potuje v
stari kraj in nazaj
v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v
stari kraj, je potrebno, da je na-
tačeno poučen o potnih listih, pri-
tugi in drugih stvareh.

Pojasnila, ki Vam jih zamoremo
dati vsled naše dolgoletne izkušnje
Vam bodo gotovo v korist: tudi
priporočamo vedno le prvostarne
parnike, ki imajo kabine tudi v
III. razredu.

Glasom nove naseljske postave
ki je stopila v veljavo s 1. julijem,
1924, zamorejo tudi nedržavljan
dobiti dovoljenje ostati v domovini
eno leto in ako potrebno tudi delj;
tozadevna dovoljenja izdaja gene-
ralni naseljski komisar v Wash-
ington, D. C. Prošajo za tako do-
voljenje se lahko napravi tudi v
New Yorku pred odstopovanjem, ter
se pošlje prošl v stari kraj glas-
som najnovejše odredbe.

Kako dobiti svoje iz
starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike, ali
svoje iz starega kraja, naj nam
prej piše za pojasnila. Iz Jugosla-
vije bo pripuščenih v prihodnjih
treh letih, od 1. julija 1924 naprej
vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljan pa zamore-
do dobiti sem žene in otroke do
18. leta brez, da bi bili šteli v kvo-
to. Stariši in otroci od 18. do 21.
leta ameriških državljanov pa imajo
prednost v kvoti. Pišite po pojasnila.

Prodajamo vzame liste za vse pro-
ge: tudi preko Testa zamorejo Ju-
goslovani sedaj potovati.

**FRANK SAKSER
STATE BANK**
82 CORTLAND ST., NEW YORK

Kretanje parnikov - Shipping News

14. aprila:
Aquitania, Cherbourg; George
Washington, Cherbourg, Bremen.
15. aprila:
De Grasse, Havre; York, Bremen;
Deutschland, Cherbourg, Hamburg.
17. aprila:
Olympic, Cherbourg; Ardania,
Hamburg, New Amsterdam, Rotter-
dam.
20. aprila:
Columbus, Cherbourg, Bremen; Re-
liance, Cherbourg, Hamburg.
21. aprila:
Berenaria, Cherbourg; La Savole,
Havre; Pres. Harding, Bremen.
22. aprila:
Bremen, Bremen; Cleveland, Cher-
bourg, Hamburg.
24. aprila:
Majestic, Cherbourg; France, Hav-
re.
28. aprila:
Mauretania, Cherbourg; America,
Bremen, Republic, Bremen.
29. aprila:
Berlin, Bremen; Hamburg, Cher-
bourg, Hamburg.
30. aprila:
Leviathan, Cherbourg; Homeric,
Cherbourg.
1. maja:
Paris, Havre.
5. maja:
Aquitania, Cherbourg; Pres. Har-
ding, Cherbourg, Bremen; Orca, Ham-
burg.
6. maja:
Westphalia, Hamburg; Muenchen,
Bremen.

8. maja:
Olympic, Cherbourg.
12. maja:
Berenaria, Cherbourg; De Grasse,
Havre; George Washington, Cher-
bourg, Bremen.
13. maja:
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.
15. maja:
Majestic, Cherbourg; France, Hav-
re; Sierra Ventana, Bremen.
18. maja:
Columbus, Cherbourg, Bremen;
Reliance, Cherbourg, Hamburg.
19. maja:
Mauretania, Cherbourg; Pres. Roo-
sevelt, Cherbourg, Bremen.
20. maja:
Thuringia, Hamburg.
22. maja:
PARIS, HAVRE; SKUPNI IZLET.
25. maja:
Leviathan, Cherbourg.
26. maja:
Leviathan, Cherbourg.
28. maja:
Aquitania, Cherbourg; America,
Cherbourg, Bremen.
27. maja:
Stuttgart, Cherbourg, Bremen;
Deutschland, Cherbourg, Hamburg.
29. maja:
Olympic, Cherbourg.
22. junija:
MARTHA WASHINGTON, TRST;
SKUPNI IZLET.
6. julija:
PRESIDENTE WILSON, TRST;
DRUGI SKUPNI IZLET.

CUNARD
V JUGOSLAVIJO
(preko Cherbourga)
Znižane cene v tretjem razredu za
tja in nazaj.
V LJUBLJANO in nazaj na
BERENGARIJI) \$210
AQUITANII)
MAURETANII) \$206
8 in pol dne do Jugoslavije.
Odplutja ob sredah. Tujak nastanje-
ni potniki so pripušeni, ne da bi bili
podvrženi kvoti. Vsi potniki tretjega
razreda so v kabinah. Neprekošljiva
čistoča, lahorna hrana. Za podro-
bnosti vprašajte
lokal. agenta
ali pa
CUNARD LINE
25 Broadway New York

Požari.

Na Kalvariji nad Podgoro je po-
žar uničil velik del povojnih
gozdnih nasadov. Sedaj poročajo,
da je bil požar tudi na Fajtjem
hribu in na hribu sv. Gabrijela.
Torej na treh krajih, ki so predo-
bro znani iz vojnih časov.

Kje se nahajata JOHN MIKU-
LICH in JOSIP GREGORIČ?
Prvi je doma iz vasi Bela voda,
štev. 105 in drugi pa iz Segove
vasi, oba pri Loškem potoku.
Kdor kaj ve, naj mi poroča, ali
naj se pa sama oglašita. — Tony
Mohar, Portville, N. Y.
(2x 9,10)

NAZNANILO.

Rojakom naznanjamo, da je po-
stal naš zastopnik za Cleveland in
okolice

Mr. LOUIS RUDMAN,
ki je v Indianapolis, Ind., zasto-
pal naš list nad dvajset let. Pred
kratki mi je ustanovil stalno bi-
vališče v Clevelandu ter nam spo-
roči, da namerava tudi v Cleve-
landu vršiti isto delo za naš list,
ki ga je tako uspešno vršil v
Indianapolisu.

Mr. Rudman je mož poštenjak
od nog do glave ter mu v vseh
ozirih lahko zaupate. Pravico ima
pobirati naročnino za naš list,
sprejemati denar za oglase in na-
ročila za knjige, ki jih ima Glas
Naroda v zalogi.

Rojakom ga topla priporočamo
ter želimo, da mu gredo na roko
Uprava "Glas Naroda".

V IN IZ
JUGOSLAVIJE
PREKO HAMBURGA
RESOLUTE, RELIANCE
ALBERT BALLIN
DEUTSCHLAND
HAMBURG
Naši parniki na tri vikaje
CLEVELAND, WESTPHALIA
THURINGIA
EVROPSKA POTOVANJA
POD OSOBIM VODSTVOM
\$198.—
Iz NEW YORKA do
LJUBLJANE in NAZAJ
v modernem 3. razredu.
(Vojni davek posebej.)
TENEDSKA ODPLUTJA
Za povratna dovoljenja in eru-
ga, formalne se obrnite na
lokalnega agenta ali na
United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

Rad bi izvedel kje se nahajata
ANTON PENKO. Pred 5. mese-
ci je bival na Millborn, W. Va.
Prosim, če kdo ve kje je, naj
mi naznani, ali naj se pa sam
oglasi na naslov: Math Belan,
Box 64, Dehue, W. Va.
(2x 9,10)

NAPRODAJ FARMA

119 akrov, 50 čistih, ostali gozd
in pašniki, 2 milje od mesta, po-
staje in šole, 5 sob hiša, zidana
klet, belik hlev, dobra voda, živi-
na, konji, kokoši, vozovi, Ford
truck in orodje, prodam radi go-
sposdarjeve smrti po nizki ceni.
Mrs. A. Pirnat, R. R. 1, Millston,
Wis. (2x 10,12)

Prav vsakdo -

kdor kaj išče; kdor kaj
ponuja; kdor kaj ku-
puje; kdor kaj prod-
ja; prav vsakdo prizna-
va, da imajo čudovit
uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda".

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO
(stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company

82 Cortland Street

New York, N. Y.

Nič ni boljšega kot močan,
pomirjajoč
PAIN-EXPELLER
Varstveno znamko Reg. U. S. Pat. Off.
Za vdrženje v slučaju revmatičnih, bolečin, tiganja v hrbtu,
okorelega vratu, nevralgije in nevromiastije. Pain-Expeller pre-
gaja bolečine izra časa, ko je bil stari oče ali otrok.
35c in 70c v lekarnah. Pravi ima varstveno znamko SIDRO.
F. AD. RICHTER & CO.
HARRY & SO. 34 ST. BROOKLYN, N. Y.